

Melkveehouders werken aan gezonde melk

De kwaliteit van hun melk is voor melkveehouders een constante zorg. We hebben in Vlaanderen bij de beste melk van de wereld en dat willen we zo houden. Om de melkveehouders te begeleiden op het vlak van uiergezondheid, loopt er een demonstratieproject. Vorige week werd in Lier en in Oosterzele een beurs georganiseerd. Daaraan namen 22 bedrijven deel die belangrijk zijn op het vlak van uiergezondheid. De 2 beursdagen waren een groot succes want er waren meer dan 1000 melkveehouders aanwezig.

De uiergezondheidsbeurs met 22 bedrijven bracht honderden melkveehouders naar Lier en Oosterzele. Voor de korte voordrachten over uiergezondheid zal de zaal telkens afgelidde worden.

MELKVEEHOUDERIJ

■ Luc Van Dijk

MCC-Vlaanderen en het M-Team van de faculteit Diergeneeskunde (UGent) coördineren het demoproject rond de verbetering van de uiergezondheid en melkkwaliteit in Vlaanderen. De Boerenbond is ook een van de partners in het project, dat nog loopt tot juni 2011. *Koen Lommelen*, hoofd Adviesring bij MCC-Vlaanderen, vertelt over het waarom van dit project. "Het melkcelgetal op onze Vlaamse bedrijven is niet alarmierend hoog. We zitten op het niveau van landen als Nederland en Nieuw-Zeeland. Maar toch, we zien dat in Vlaanderen het celgetal de laatste jaren lichtjes stijgt. Dit sensibiliseringsproject komt dus precies op tijd, want we willen het celgetal niet nog zien verslechteren."

Wie verliest graag geld?

"In de zomerperiode is het celgetal hoger dan in de winter maanden. Dat heeft vooral met het alkalipatroon te maken", legt Koen Lommelen uit. "In 2009 lag het gemiddelde cijfer in de zomer boven 250.000 cellen. Van de 5700 Vlaamse melkveebedrijven komen er dan heel wat uit boven de strafpuntengrens van 400.000. Over de laatste jaren heeft tussen 2 en 4% van de bedrijven

maandlijks te maken met strafpunten. In financiële termen betekent dit dat jaarlijks in Vlaanderen 450.000 euro verloren gaat door een inhouding op het melkgeld vanwege strafpunten. Los daarvan kost het veel geld wanneer de uiergezondheid op een bedrijf niet in orde is. Een koe met een celgetal boven 500.000 produceert ongeveer 8% minder melk. Dat is op de hele lactatie 500 liter minder melk. Tel maar uit!"

Waarom evolueert het celgetal niet gunstig?

"Er zijn enkele voor de hand liggende redenen waarom het celgetal stijgt", weet Koen Lommelen. "Het vervangingspercentage van de koeien daalt, want in een tijdperk zonder superhefing worden alle koeien die melk geven aangehouden. Dus ook de besmette koeien blijven op het bedrijf en daardoor verhoogt het risico dat zij andere koeien besmetten. De vleesopbrengsten zijn bovendien geen stimulans om reforme koeien te laten slachten. We zien ook een verschuiving naar andere bacteriën die schadelijk zijn voor de uier. Nog een reden ligt in de hoge productiviteit van de koeien. Het zijn topsporters, die heel goed verzorgd moeten worden. Maar soms kan het wel eens fout gaan."

In de fokkerij is de laatste decennia ook minder aandacht besteed aan uiergezond-

heid. Dat is vandaag wel een criterium en wellicht plukken we daar over enkele jaren de vruchten van. Ook bij de melkrobots zien we een lichte verhoging van het celgetal: het is nog even aanpassen aan die nieuwe technieken.

Het bedrijfsmanagement is wel het belangrijkste punt. De aandacht van de veehouder mag nooit verslappen. Problemen is natuurlijk dat aan koeien met een hoog celgetal uiterlijk niets te zien valt. De uitslag van de melkregistratie is zonder twijfel het beste instrument om een goed zicht te krijgen op de gezondheidsstatus."

Infecties voorkomen en genezen

Het M-Team heeft een tienpuntenplan opgesteld als 'kapstok' om uiergezondheidsproblemen op te lossen en te voorkomen. Alle facetten van dit plan komen in het lopende project aan bod. Het gaat over bijzondere aandacht voor zaken als melktechniek, huisvesting, voeding en droogzetten. Uiteronsteking zijn in de meeste gevallen het gevolg van een infectie van de uier door een ziektekiem. De medewerkers van het M-Team gingen in hun voordracht dieper in op enkele aspecten. 'Vaarzenmassitis: hoe voorkomen en controleren', 'Belang van niet-aureus stafylokokken als oorzaak van mastitis', 'Mycoplasma en Klebsiella, toenemende bedreigingen voor uiergezonde toekomst', 'Erl.Levens, folkechirurgisch medewerker bij CRV', sprak over 'Erfelijkheid en uiergezondheid'. De 'stern uit de stal' mocht zeker niet ontbreken. In Kortemark heeft *Josef Dobbs* een bedrijf met 60 koeien, met een gemiddelde productie per koe van 10.500 liter. Deze melkveehouder lichte toe hoe hij met de praktische aanpak op zijn bedrijf een slaag om de uiergezondheidsstatus op een zeer hoog niveau te houden. Het gemiddelde tankcelgetal in 2009 bedroeg 109.000 cellen/ml.

Begeleiding
"De bedrijfsdienaren speelt een grote rol. Hij is de schakel tussen de koeien en de bedrijfsleider", gaat de MCC-adviseur verder. "De gespecialiseerde bedrijven gaan van koemanagement meer naar huddemanagement. Preventief werken wordt hoe langer hoe belangrijker. Adviseurs inzake voeding en melktechniek moeten ook betrokken zijn. In een volgende fase komt MCC-Vlaanderen in beeld. We doen per jaar gemiddeld 600 bedrijfsbezoeken in het kader van uiergezondheid, waarbij we de focus leggen op melktechniek en stallenbouw. Zien we dat diergeneeskundige begeleiding noodzakelijk is, dan schakelen we ook het M-Team in."

Goede formule

Deze uiergezondheidsdagen wilden de melkveehouders aanspreken met een heel praktisch concept. "Ik denk dat we daarin geslaagd zijn", geeft Koen Lommelen een eerste evaluatie. "We brachten 22 bedrijven samen die iets te bieden hebben op het vlak van uiergezondheid. We hebben er helaas nog heel wat moeten weigeren die zich te laat hebben aangemeld. We hadden meer dan 1000 bezoekers in Lier en Oosterzele. Voor de korte voordrachten liep de vergaderzaal steeds opnieuw vol. In Lier moesten we nog een extra sessie houden. Zo'n massa volk krijgen we op studievonden niet bij elkaar. De combinatie van deze uiergezondheidsdagen met de Open Bedrijvendag was een goed initiatief."

"Uiergezondheid is investeren in de toekomst. We zagen veel jonge boeren en ook boeren van grote bedrijven. Het is een ramp als het fout gaat met de uiergezondheid op de steeds groter wordende bedrijven. Dan kom je er niet meer met brandjes blussen hier en daar. Preventief werken is dus de boodschap", besluit Koen Lommelen.

KOEN LOMMELEN, HOOFD BEDRIJFSADVISING MCC-VLAANDEREN.

"We wilden het vooral praktisch houden. Op een bezoek van goed twee uur moest een melkveehouder alle informatie kunnen oppikken."

CRV in Oosterzele deed, tegelijk met de uiergezondheidsbeurs, mee met de Vlaamse Open Bedrijvendag en mocht meer dan 2000 bezoekers verwelkomen, waarvan heel wat van buiten de landbouwsector. Bij de rondleiding konden ze kennismaken met de activiteiten van CRV in binnen- en buitenland. Op de foto zien we bezoekers tijdens de externebeoordeling van melkvee. Minister-president Kris Peeters – die ook bevoegd is voor landbouw – bracht eveneens een bezoek. Hij was vooral geboeid door de hoogtechnologische innovaties en producten zoals het gesekste sperma en de toepassing van merkerselectie. MCC-Vlaanderen deed ook mee aan de Open Bedrijvendag en kon eveneens meer dan 2000 bezoekers verwelkomen.